

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΟΖΑΝΗΣ

Ταχ. Δ/ση: Αρχαιολογικό Μουσείο Αιανής
Τ.Κ. 501 50, Αιανή
Πληρ.: Θ. Τσάμπουρας
Τηλ. / Fax: 24610-98800/3
E-mail: efakoz@culture.gr
Site: www.museioaianis.gr

ΠΡΟΣ: κ. Παναγιώτη Αθ. Γάτσο
Στεργιοπούλου 6, Δήμου Τρικκαίων
42 131 Τρίκαλα,
pgatsos@gmail.com
ΚΟΙΝ: Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού
Γενική Δ/ση Αρχαιοτήτων και
Πολιτιστικής Κληρονομιάς
Διεύθυνση Βυζαντινών και
Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων
Τμήμα Βυζαντινών & Μεταβυζαντινών
Αρχαιολογικών Χώρων, Μνημείων &
Αρχαιολογικών Έργων
Υπόψη κας. Ι. Κουνέλη-Παρασχάκη

ΘΕΜΑ: Σχετικά με εκκλησιαστικά μνημεία στην Τ.Κ. Φρουρίου Δ.Ε. Καμβουνίων του Δήμου Σερβίων της Π.Ε. Κοζάνης.

ΣΧΕΤ.: 1. Το από 3-9-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας του ενδιαφερομένου, κ. Παναγιώτη Αθ. Γάτσο

2. Το υπ' αρ. 560508/15-11-2022 έγγραφο του Τμήματος Βυζαντινών & Μεταβυζαντινών Αρχαιολογικών Χώρων, Μνημείων & Αρχαιολογικών Έργων της Διεύθυνσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων του ΥΠΠΟΑ

Σε απάντηση του ως άνω ηλεκτρονικού σας μηνύματος (σχετ. 1) και σε συνέχεια του εγγράφου της του Τμήματος Βυζαντινών & Μεταβυζαντινών Αρχαιολογικών Χώρων, Μνημείων & Αρχαιολογικών Έργων της Διεύθυνσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων του ΥΠΠΟΑ (σχετ. 2) σας ενημερώνουμε για τα ακόλουθα:

α) Ο Ι. Ναός του Αγίου Δημητρίου στο Φρούριο είναι χαρακτηρισμένο μνημείο δυνάμει της υπ' αρ. ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ36/26378/758/12-7-1996 Υπουργικής Απόφασης (ΦΕΚ 756/Β/27-8-1996), ενώ ο Ι. Ναός της Κοίμησης της Θεοτόκου στο Φρούριο δεν έχει χαρακτηριστεί ως διατηρητέο μνημείο Ως προγενέστερος του 1830 όμως ο Ι. Ναός της Κοίμησης της Θεοτόκου στο Φρούριο προστατεύεται αυτοδικαίως από τον Αρχαιολογικό Νόμο ως αρχαίο μνημείο (άρθρο 2 παρ. βα του Ν. 4858/2021), ενώ η Υπηρεσία μας έχει ήδη εκκινήσει τη διαδικασία που απαιτείται για την έκδοση σχετικής διαπιστωτικής πράξης για τον χαρακτηρισμό του ως αρχαίου μνημείου και αναμένεται η ολοκλήρωση των τοπογραφικών διαγραμμάτων του ναού και η σχετική εισαγωγή του θέματος στο αρμόδιο Τοπικό Συμβούλιο Μνημείων Δυτικής Μακεδονίας τους προσεχείς μήνες.

β) Αρμόδια υπηρεσία για την αναστήλωση του Ι. Ναού της Κοίμησης της Θεοτόκου στο Φρούριο του είναι λόγω χωρικής αρμοδιότητας η Εφορεία Αρχαιοτήτων Κοζάνης σε συνεργασία πάντα με τις Κεντρικές Υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ. Η κακή κατάσταση διατήρησης του μνημείου είναι σε γνώση της Υπηρεσίας μας και προς τούτο εκπονήθηκε το 2014 η σχετική Μελέτη Αποκατάστασης

του συγκεκριμένου ναού, η οποία το 2015 εισήχθη προς γνωμοδότηση στο αρμόδιο Τοπικό Συμβούλιο Μνημείων Δυτικής Μακεδονίας, το οποίο ομόφωνα γνωμοδότησε υπέρ της μη έγκρισης της μελέτης προκειμένου “αυτή να συμπληρωθεί με 1) έρευνα θεμελίωσης με την πραγματοποίηση δοκιμαστικών τομών” (το οποίο έγινε από την Υπηρεσία μας) “και 2) με βάση τα αποτελέσματα της παραπάνω παρατήρησης να συνταχθεί στατική μελέτη υποθεμελίωσης, η οποία θα περιλαμβάνει αναλυτικές προτάσεις για την ανακατασκευή της στέγης και την τοποθέτηση νέου ξύλινου σενάζ στην επίστεψη της τοιχοποιίας”. Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Κοζάνης, η οποία στερείται μόνιμου προσωπικού με την ειδίκευση του Πολιτικού Μηχανικού, προσπαθεί έκτοτε να εξασφαλίσει χρηματοδότηση για την ανάθεση της σχετικής στατικής μελέτης σε ιδιώτες πολιτικούς μηχανικούς και έχει εντάξει τη χρηματοδότηση της συγκεκριμένης μελέτης στο πρόγραμμα δράσης της, έχει μάλιστα διενεργήσει και επιτόπιες αυτοψίες με υποψήφιους πολιτικούς μηχανικούς που θα μπορούσαν να αναλάβουν την εκπόνηση της συγκεκριμένης μελέτης, ενώ έχει εξετάσει και εναλλακτικούς τρόπους χρηματοδότησής της (ερχόμενη σε επικοινωνία με υποψήφιους διδάκτορες της Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων της Χώρας, προκειμένου να αναλάβουν αφίλοκερδώς τη στατική μελέτη του μνημείου ως διπλωματική τους εργασία), προσπάθειες οι οποίες ελπίζουμε να καρποφορήσουν κατά το προσεχές οικονομικό έτος.

γ) Το ότι «οι κάτοικοι συχνά ενοχλούν τις τοπικές αρχές αλλά δεν υπήρξε μέχρι σήμερα καμία ανταπόκριση» που αναφέρετε στο μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας σας δεν ευσταθεί, καθώς η Υπηρεσία μας όχι μόνο έχει εντάξει την εκπόνηση της στατικής μελέτης του μνημείου στο Πρόγραμμα Δράσης της, αλλά έχει προτείνει την αναστήλωση του μνημείου στα υποψήφια προς ένταξη έργα ΕΣΠΑ της επόμενης προγραμματικής περιόδου, παρά την προβληματική ωρίμανση του συγκεκριμένου έργου. Εξάλλου η Υπηρεσία μας έχει διενεργήσει πολυάριθμες αυτοψίες στους συγκεκριμένους ναούς και βρίσκεται σε αγαστή συνεργασία και επικοινωνία τόσο με τους κατά τόπους Ιερείς όσο και με τον Πρόεδρο Τρανοβάλτου, κ. Αχιλλέα Ντοβόλη, προκειμένου να βρεθεί το συντομότερο δυνατόν λύση για την έναρξη εργασιών αναστήλωσης στο συγκεκριμένο μνημείο. Προς επίρρωση τούτων, και επειδή η Εφορεία Αρχαιοτήτων Κοζάνης θέλησε να στρέψει το βλέμμα της τοπικής κοινωνίας και των αρμόδιων αρχών της τοπικής αυτοδιοίκησης στα μνημεία της περιοχής των Καμβουνίων, αφιέρωσε τον εορτασμό των Ευρωπαϊκών Ημερών Πολιτιστικής Κληρονομιάς του 2022 στα μνημεία των Καμβουνίων, οργανώνοντας μια ψηφιακή δράση υπό τον τίτλο «Τα Άγνωστα Καμβούνια», τα αποτελέσματα της οποίας είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα <https://agnostakamvounia.wordpress.com/> (Τα μνημεία του Φρουρίου μάλιστα αναφέρονται πρώτα κατά σειρά στη συγκεκριμένη δράση).

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω πληροφορία ή διευκρίνιση.

Η Προϊσταμένη της Εφορείας

Αρετή Χονδρογιάννη - Μετόκη
του κλάδου ΠΕ Αρχαιολόγων